

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
та післядипломної освіти
доктор медичних наук, професор

С.І. Доан

31 березня 2021 року

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ
ДО АСПІРАНТУРИ**

Галузь знань:	22 – Охорона здоров'я
Спеціальність:	222 – Медицина
Спеціалізація: (наукова спеціальність):	травматологія та ортопедія
Рівень вищої освіти:	третій (освітньо-науковий)

Схвалено рішенням Вченої ради
від 31.03.2021 (протокол № 10)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: д.мед.н., професор Рушай А.К..

д.мед.н., доцент Оксимець В.М.

к.м.н., доцент Пшеничний Т.Є.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри хірургічних хвороб № 2
22 березня 2021 р., протокол № 8.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування розрахована на осіб, які мають освітньо-кваліфікаційний рівень магістра (спеціаліста) і вступають на навчання для здобуття ступеня «доктора філософії» за освітньо-науковою програмою спеціальності «222-Медицина», спеціалізації «Ортопедія і травматологія».

Програма складена в обсязі навчальних програм освітнього рівня магістра відповідної спеціальності для вищих навчальних закладів IV рівня акредитації. Мета вступного випробування полягає у визначенні рівня знань з медицини та ортопедії і травматології, сформованих у вищій школі; глибини методичної підготовки здобувача, його наукового і культурного світогляду, здатності самостійно займатися науково-дослідницькою діяльністю.

Термін, на який розраховане фахове випробування, складає 3 години.

Перелік питань

для проведення вступного іспиту в аспірантуру для осіб, які вступають на навчання на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 – Медицина

1. Зміст ортопедії і травматології, її завдання та місце серед медичних дисциплін. Основні етапи розвитку ортопедії та травматології, видатні вчені. Внесок вітчизняних вчених у розвиток травматології. Тенденції розвитку сучасної науки - позавогнищевий остеосинтез, артроскопія, ендопротезування, мікрохірургічні реплантації та реконструкції.
2. Загальні питання травматології та ортопедії, вроджена патологія апарата опори та руху. Класифікація переломів за АО. Методи фіксації уламків.
3. Перебіг процесів репаративної регенерації кісткової тканини при переломі. Головні принципи лікування перелому кісток. Показання та принципи застосування фіксаційного методу лікування перелому. Показання та принципи застосування екстензійного методу лікування перелому. Показання та принципи застосування оперативного методу лікування перелому. Показання та принципи застосування компресійно-дестракційного методу.
4. Ушкодження кісток та суглобів нижньої кінцівки. Класифікація вивиху стегна та механізм його утворення. Клініка, діагностика та лікування вивиху стегна. Переломи стегна, методи лікування.
5. Вивих гомілки. Механізм виникнення, діагностика та лікування. Переломи гомілки, лікування. Внутрішньосуглобові ураження, артроскопічне відновлення структур.
6. Механогенез, класифікація і клініка перелому проксимального відділу стегнової кістки. Лікування перелому шийки стегнової кістки і вертлюгової ділянки.
7. Механогенез, клініка, діагностика та лікування діафізарного перелому стегнової кістки.
8. Механогенез, класифікація перелому виростка стегнової кістки.
9. Клініка, діагностика та лікування перелому виростка стегнової кістки.

10. Механогенез ушкодження зв'язок колінного суглоба. Клініка, діагностика та лікування.
11. Клініка, діагностика та лікування розривів сухожилка прямого м'яза стегна і власної зв'язки надколінка.
12. Механогенез ушкодження меніска колінного суглоба, клініка та діагностика в ранньому і пізньому періодах лікування.
13. Механізм виникнення перелому надколінка та його класифікація. Показання до консервативного та оперативного лікування перелому надколінка.
14. Механогенез перелому виростка великогомілкової кістки та його класифікація. Клініка, діагностика та лікування перелому виростка великогомілкової кістки. Механогенез діафізарного перелому кісток гомілки та його класифікація.
15. Клініка, діагностика та лікування ізольованого діафізарного перелому малогомілкової кістки.
16. Клініка, діагностика та лікування ізольованого перелому великогомілкової кістки.
17. Клініка, діагностика та лікування перелому обох кісток гомілки.
18. Пошкодження п'яtkового сухожилка. Клініка, діагностика та лікування.
19. Механізм виникнення, клініка, діагностика та лікування пошкоджень зв'язок гомілково-стопного суглоба.
20. Механізм і класифікація перелому ділянки гомілково-стопного суглоба.
21. Клініка, діагностика та лікування ізольованого перелому кісточок.
22. Клініка, діагностика та лікування ушкоджень типу Дюпюїтрена і Десто.
23. Перелом надп'яtkової та п'яtkової кісток. Механізм ушкодження, клініка, діагностика та лікування.
24. Перелом плюсневих кісток та фаланг пальців. Клініка, діагностика та лікування.
25. Класифікація перелому ребер та механізм його утворення. Клініка, діагностика та лікування ізольованого перелому ребер. Клініка, діагностика та лікування множинного перелому ребер. Вікончатий перелом ребер. Клініка, діагностика та методи лікування.
26. Перелом грудини. Клініка, діагностика та лікування.
27. Перелом ключиці. Механізм утворення, класифікація, клініка та діагностика. Методи лікування перелому ключиці і показання до них. Вивих акроміального і стермального кінця ключиці. Механізм утворення, клініка, діагностика та лікування.
28. Механізм виникнення перелому лопатки та його класифікація. Клініка, діагностика та лікування перелому лопатки. Механізм виникнення перелому проксимального відділу плечової кістки та його класифікація.
29. Клініка, діагностика та лікування перелому проксимального відділу плечової кістки. Перелом діафіза плечової кістки, клініка, діагностика та лікування. Надвиростковий перелом плечової кістки. Механізм виникнення, класифікація, клініка, діагностика та лікування. Перелом виростка плечової кістки. Механізм виникнення, класифікація, клініка, діагностика та лікування.

30. Перелом ліктьового відростка. Класифікація, клініка, діагностика. Показання до консервативного та оперативного лікування перелому ліктьового відростка.
31. Перелом голівки променевої кістки. Механізм виникнення, класифікація, клініка, діагностика та лікування.
32. Класифікація перелому кісток передпліччя, механізм його виникнення і особливості зміщення фрагментів при діафізарному переломі. Ізольований діафізарний перелом кісток передпліччя, клініка, діагностика та лікування. Діафізарний перелом обох кісток передпліччя. Клініка, діагностика та лікування. Ушкодження Монтеджа і Галеацці. Клініка, діагностика та лікування.
33. Класифікація, механізм виникнення, клініка і діагностика перелому променевої кістки в типовому місці. Лікування перелому променевої кістки в типовому місці.
34. Клініка, діагностика та лікування перелому зап'ясткових кісток і кисті. Клініка, діагностика та лікування перелому п'ясткових кісток і фаланг пальців.
35. Пошкодження сухожилків згиначів пальців. Клініка, діагностика та лікування.
36. Механізм ушкоджень хребта. Класифікація ушкоджень хребта. Клініка, діагностика і лікування переломів відростків хребців остистих, поперечних, суглобових і дужок. Клініка, діагностика і лікування ускладненого вивиху і переломовивиху хребців. Клініка, діагностика і лікування неускладненого компресійного перелому хребців. Клініка, діагностика та лікування неускладненого вивиху і переломовивиху хребців. Профілактика ускладнень у хворих з ускладненим ушкодженням хребта
37. Механізм і класифікація перелому таза. Особливості шоку і внутрішньо-тканинної кровотечі при переломі таза та їх лікування. Техніка внутрішньо-тазової блокади та за Школьниковим-Селівановим. Клініка, діагностика та лікування крайового перелому кісток таза. Клініка, діагностика та лікування перелому таза з порушенням неперервності тазового кільця. Клініка, діагностика та лікування перелому таза без порушення неперервності тазового кільця. Клініка, діагностика та лікування перелому вертлюгової западини. Клініка, діагностика та лікування перелому таза, поєднаного з ушкодженнями тазових органів.
38. Патогенез остеохондрозу хребта та його стадії. Клініка, діагностика остеохондрозу хребта шийного, грудного та поперекового відділів. Показання до консервативного лікування остеохондрозу хребта, основні його методи. Показання до оперативного лікування остеохондрозу хребта і типи оперативних втручань.
39. Етіологія і патогенез деформуючого атрозу та його класифікація. Клініко-рентгенологічні стадії деформуючого артозу. Показання до консервативного

- лікування деформуючого артозу, його методи. Показання до оперативного лікування деформуючого артозу і типи оперативних втручань.
40. Остеомієліт. Гнійні артрити великих суглобів. Клініка, діагностика та лікування.
 41. Туберкульоз кісток та суглобів. Клініка, діагностика та лікування.
 42. Етіологія спастичного паралічу і його основні клінічні ознаки.
 43. Показання до консервативного та оперативного лікування спастичного паралічу, їх методи.
 44. В'ялий параліч. Етіологія, клінічні ознаки. Консервативне та оперативне лікування в'ялого паралічу.
 45. Етіологія, патогенез, клінічні ознаки природженої м'язової кривошиї. Консервативне та оперативне лікування природженої м'язової кривошиї, показання та методи.
 46. Визначення поняття „сколіоз” і класифікація сколіозу за етіологією. Патогенез сколіотичної хвороби, її ступені і клінічні ознаки. Основні принципи раннього розпізнавання сколіотичної хвороби. Консервативні та оперативні методи лікування сколіотичної хвороби і сколіозу.
 47. Вади постави та їх клінічні ознаки. Етіологія та принципи лікування. Клінічні та рентгенологічні ознаки дисплазії кульшового суглоба. Лікування дисплазії кульшового суглоба у дитячому віці.
 48. Клінічні та рентгенологічні ознаки перед вивиху стегна. Лікування перед вивиху стегна у новонароджених, першого року життя та дітей старше 3-4 років. Клініко-рентгенологічна діагностика природженого вивиху стегна у віці до 1 року. Особливості лікування природженого вивиху стегна в різних вікових групах. Клінічні ознаки природженої клишоногості та її класифікація.
 49. Консервативне лікування природженої клишоногості, його методи і показання. Оперативне лікування природженої клишоногості, його методи і показання.
 50. Клініко-анатомічні форми синдактилії та полідактилії. Лікування.
 51. Анатомо-фізіологічні особливості стопи, пов'язані з виникненням статичних деформацій.
 52. Види набутих статичних деформацій стопи.
 53. Клініка, діагностика, лікування подовженої плоскостопості. Клініка, діагностика та лікування поперечної плоскостопості.
 54. Відхилення 1-го пальця стопи назовні. Етіологія, патогенез, методи лікування.
 55. Молоткоподібна деформація пальців стопи і її лікування.
 56. Основні показання до невідкладної планової ампутації кінцівок. Методи та способи ампутації кінцівок. Особливості формування кукси нижньої кінцівки. Види протезів кінцівок та їх характеристика. Ортопедичні пристрої, їх призначення та показання до застосування. Роль протезування в системі реабілітації ортопедо-травматологічних хворих.

57. Визначення поняття травматичного шоку. Частота і важкість шоку на війні і у мирний час. Сучасні уявлення про етіологію і патогенез травматичного шоку.
58. Клінічні прояви шоку при різних локалізаціях поранень. Комплексне лікування шоку. Сучасні методи корекції порушень гемодинаміки, дихання, обміну та нейроендокринних розладів. Зміст протишокових заходів в умовах військових та екстремальних ситуацій. Рання профілактика шоку.
59. Синдром тривалого роздавлювання, етіологія, патогенез. Класифікація. Фази розвитку. Клініка. Залежність клінічних проявів від маси пошкодження тканини, сили і тривалості дії на них фактора роздавлювання.
60. Сучасні методи лікування в умовах військових дій і стихійного лиха. Особливості лікування відкритих і закритих великих пошкоджень м'яких тканин з переломом і без перелому кісток.
61. Частота і класифікація вогнепальних переломів кісток. Клініка і діагностика. Обсяг першої медичної, долікарської (фельдшерської), першої лікарської і кваліфікованої хірургічної допомоги.
62. Закриті і відкриті невогнепальні переломи кісток. Клініка і діагностика закритих і відкритих переломів. Обсяг першої медичної, долікарської, першої лікарської і кваліфікованої хірургічної допомоги.
63. Вогнепальні поранення суглобів і кінцівок, їх класифікація. Загальні і місцеві клінічні прояви пошкоджень суглобів. Ускладнення при пораненні суглобів. Обсяг першої медичної, долікарської, першої лікарської і кваліфікованої хірургічної допомоги.
64. Особливості лікування вогнепальних поранень кисті та стопи.
65. Поранення і пошкодження кровоносних судин, їх класифікація, клінічна картина і діагностика вогнепальних поранень великих кровоносних судин.
66. Поняття про статистичну обробку результатів досліджень з застосуванням сучасних засобів.

Перелік навчально-методичної літератури

1. Список основної літератури

2. Muller M., Allgover M., Schneiderl R., Willenegger H. Manual of Internal Fixation/-Springer-Verlag, 1992.- 750p.
3. Traumatology and Orthopedics Edited by Professor O.A.Buryanov Kyiv «Medicine» 2007/-216s.
4. Venger V.F., Serdyuk V.V., Rashed Mochammad Traumatology and orthopedics.-Odessa: Druk, 2006.-248p.
5. Анкин Л.Н., Анкин Н.Л. Практика остеосинтеза и эндопротезирования. Киве, 1994.-304 с.
6. Бабоша В.А., Климовицкий В.Г., Пастернак В.Н. и др. Травма таза (Клиника, диагностика и лечение).- Донецк: Донеччина, 2000.-176 с.
7. Бітчук Д.Д., Істомін А.Г., Хищенко М.Ф., Марюхнич А.О. Травматологія та ортопедія. Збірник тестових завдань для позааудиторної
8. Бур'янов О.А., Склярєнко Є.Т., Волошин О.І., Задніченко М.О., Кваша В.П., Грек В.П. Травматологія і ортопедія. Посібник для практичних занять. Київ. Книга-плюс-2006.136с.
9. Бурьянов А.А. Грудной остеохондроз. Методологические аспекты восстановительного лечения и реабилитации. Монография. Киев-1999.- Ленвит.-325с.
- 10.Бурьянов А.А., Склярєнко Е.Т., Волошин А.И., Задниченко М.А., Кваша В.П., Грек В.П. Травматология и ортопедия. Пособие для практических занятий. Киев. Книга-плюс-2006.-128с.
- 11.Диагностика и лечение дегенеративно-дистрофических поражений суставов /И.В.Шумада, О.Я.Суслова, В.И.Стецула, Н.Ф.Мороз, А.П.Крисюк и др.-Киев: Здоров'я, 1990.- 200 с.
- 12.Ипатов А.В., Сергиенко Е.В., Маруни В.В. Методика составления индивидуальной программы медицинской реабилитации инвалидов, управление процессом ее реализации и контроля: Учебно-методическое пособие. Дніпропетровськ: Пороги, 2003.-105 с.
- 13.Клиническое обследование в ортопедии с иллюстрациями Неттера. Доказательный подход. Дж. А. Клиланд, Ш. Коппенгейвер, Дж. Су. Перевод с английского. 624 стр., тверд. обл., формат 215x280 мм, 2018 г.
- 14.Кныш И.Т., Королев В.И., Толстопятов Б.А. Опухоли из хрящевой ткани.- Киев: Здоров'я, 1986.- 200с.
- 15.Корж А.А., Коваленко В.Н., Корж Н.А. и др. Диагностика и консервативное лечение заболеваний и повреждений опорно-двигательной системы: Справочник: кн.3 Артриты.-Х.: Основа, 1998.-149с.
- 16.Корж М.О., Дедух Н.В., Зупанець І.А. (ред.). Остеоартроз. Консервативна терапія.-Харків: Прапор, 1999.-33с.

17. Левит К. Мануальная терапия в рамках врачебной реабилитации: Пер. с чешск. – Винница: Винницкий государственный медицинский университет, 1997.- 440с.
18. МРТ и КТ. Секционная анатомия. Марк В. Андерсон, Майкл Дж. Фокс. Перевод с англ., 592 стр., тверд. обл., формат 215x280 мм, 2018 г.
19. Олекса А.П. Травматологія і ортопедія.- К.: Вища школа, 1999.-511с.
20. Оперативная ортопедия. Стенморское руководство. Тимоти Бриггс, Джонатан Майлз, Уильям Астон. Пер. с англ. под ред. Р.М.Тихилова. 320 страниц, более 200 иллюстраций. - 2014 г.
21. Оперативные доступы в травматологии и ортопедии. Бауэр Рудольф, Динст Михаэль, Эберардт Оливер и др. Перевод с немецкого под ред. Л.А. Якимова. 408 страниц, более 700 иллюстраций. - 2015 г.
22. Опухоли и опухолеподобные заболевания костей и суставов (клиника, диагностика, лечение) / В.Ф. Коноваленко, А.А. Бурьянов, В.В. Проценко, В.С. Черный; под ред. В.Ф. Коноваленко. — К.: ООО «Лазурит-
23. Остеопороз: эпидемиология, клиника, диагностика, профилактика и лечение /Под.ред. Н.А.Коржа, В.В.Поворознюка, Н.В.Дедуха, И.А.Зупанца.-Х. Золотые страницы, 2002.-648с.
24. підготовки студентів до ліцензійних іспитів: Крок-2.-Харків: ХДМУ, НТУ „ХПІ”, 2004.-224с.
25. Полиграф», 2015. — 344 с.
26. Склярєнко Є.Т. Травматологія і ортопедія.-К.: Здоров'я, 2005.-328с.

2. Список допоміжної літератури

27. Стан та перспективи розвитку ортопедо-травматологічної допомоги в Україні /під.ред. Гайко Г.В.-Київ, 2001.-184с.
28. Типова програма реабілітації інвалідів з наслідками травм верхніх кінцівок: Методичні рекомендації /Корж М.О., Яременко Д.О., Шевченко О.Г. та ін. Харків, 2001. - 23 с.
29. Травматологія та ортопедія : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / за ред.: Голки Г. Г., Бур'янова О. А., Климо-вицького В. Г. — Вінниця : Нова Книга, 2013. — 400 с. : іл.
30. Трубников В.Ф. Заболевания и повреждения опорно-двигательного аппарата.- К.: Здоровье, 1984.-328с.
31. Трубников В.Ф. Травматология и ортопедия.- К.: Вища школа, 1986.-591с.
32. Трубников В.Ф., Истомин Г.И. Первая врачебная помощь пострадавшим при дорожно-транспортных происшествиях. Харьков: Основа,-1991.-121с.
33. Фищенко В.Я. Сколиоз.-Макіївка: Полі прес, 2005.-568с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.

Критерії оцінювання	
«5»	Оцінка Відмінно виставляється у випадку, коли претендент під час співбесіди та виконання отриманого завдання відповів на всі поставлені екзаменаторами запитання з дисципліни у повному обсязі, може проілюструвати відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих несуттєвих неточностей.
«4»	Оцінка Добре виставляється за умови, коли претендент під час співбесіди та виконання отриманого завдання добре відповідає і добре розуміє всі поставлені екзаменаторами запитання з дисципліни, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання претендент відповідає без помилок. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих допущених помилок.
«3»	Оцінка Задовільно ставиться претендента на основі його знань всього змісту поставлених екзаменаторами під час співбесіди запитань, виконав отримане завдання і продемонстрував задовільний рівень розуміння та вмінь. Відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням кількості допущених помилок
«2»	Оцінка Незадовільно виставляється у випадках, коли знання і вміння претендента не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.